

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 99.801 van 16 oktober 2001
in de zaak A. 111.114/XII-3302.**

In zake : Jona DE SMEDT,
wonende te AALST,
Asserendries 29

tegen :

de SCHOLENGROEP DENDER,
die woonplaats kiest bij
advocaten R. ROMBAUT en M. STOMMELS,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Justitiestraat 18, bus 25.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Jona DE SMEDT op 3 oktober 2001 heeft ingediend waarin bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing wordt gevorderd van de tenuitvoerlegging van “de beslissing van het Koninklijk Technisch Atheneum ‘Handelschool’ te Aalst van onbekende datum en aan verzoeker ter kennis gesteld op 28 juni 2001, waarbij hem een oriënteringsattest C wordt toegekend, en de beslissing van 18 september 2001 waarin de delibererende klassenraad deze beslissing bevestig[t]”;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoeker de vernietiging vordert van dezelfde beslissing;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 5 oktober 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 9 oktober 2001, om 11.00 uur;

Gehoord het verslag van staatsraad G. VAN HAEGENDOREN;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker, en van advocaat M. STOMMELS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van auditeur D. MAREEN;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Overwegende dat de feiten dienstig voor de beoordeling van de vordering tot schorsing de volgende zijn :

1. Tijdens het schooljaar 2000-2001 volgt verzoeker het zesde jaar informatica aan het Koninklijk Technisch Atheneum (K.T.A.) “Handelschool” te Aalst. Omdat hij het daaraan voorafgaande schooljaar een A-attest “met waarschuwing” kreeg sluit hij bij aanvang van het betrokken schooljaar met de school een zogenaamd volgcontract dat voor de vakken waarvoor de waarschuwing geldt een reeks bijkomend door hem te leveren inspanningen opsomt. Na een reeks aansporingen en opmerkingen in de schoolagenda van verzoeker schrijven de directeur en de leerlingenbegeleider de ouders van verzoeker aan met een 31 mei 2001 gedateerd en “allerlaatste waarschuwing!!” getitelde brief, om er op te wijzen dat de studieresultaten van verzoeker “ondermaats waren voor een aantal vakken” en “dat dergelijke resultaten op de examenreeks van juni de slaagkansen van [verzoeker] wel bijzonder klein zouden maken”, niettemin besluitend dat “een ernstige inspanning resultaat zal hebben”.

2. Op 25 juni 2001 beslist de delibererende klassenraad om aan verzoeker een C-attest toe te kennen met als motivering dat hij een A-attest had met waarschuwing en niet voldoet aan de eisen gesteld in het volgcontract en de vermelding “GIP + stage: uitstekend -> goed”. Volgens verzoeker zouden op 26 juni 2001 “een zestal ouders” een “officieuze klacht” indienen tegen de ad valvas uitgehangen beslissing “omtrent het oriënteringsattest-C van hun dochter of zoon”. In ieder geval komt de delibererende klassenraad opnieuw samen op 28 juni 2001, volgens de verwerende partij op verzoek van de directeur van het Koninklijk Technisch Atheneum “om opnieuw te delibereren over alle leerlingen die een C-attest hebben ontvangen”. Deze delibererende klassenraad vult de motivering voor verzoekers C-attest als volgt aan :

“Na herdeliberatie : C
→ resultaat Java significant
≠ van klassengemiddelde
Java is vak dat meest aansluit
bij S en I (waarschuwing)”.

3. Na de proclamatie, eveneens op 28 juni 2001, richten verzoeker en zijn ouders zich tot de algemeen directeur van de scholengroep met een “klacht normhantering deliberatie”, waarin zij onder meer wijzen op “onduidelijkheden en onregelmatigheden tijdens de deliberaties in functie van de normhantering op maandag 25/06/2001” en voorts opmerken :

“Plotseling vond er een tweede delibererende klassenraad plaats op 28/06/2001 wegens een klacht van andere ouders van éénzelfde klas 6de informatica B. Hierbij werd beslist om veranderingen aan te brengen en uitgestelde proeven te geven in plaats van een C-attest. Is deze normhantering, voor iedere leerling op dezelfde manier toegepast? Maakt het verslag van deze klassenraad duidelijk dat iedere leerling terug aan bod gekomen is?”.

4. Bij brief van 2 juli 2001 verzoekt de algemeen directeur de ouders van verzoeker om contact op te nemen met de directeur van het K.T.A. Handelschool, “teneinde op de door u gestelde vragen [...] een sluitend antwoord te bekomen”.

5. Bij brief van 5 juli 2001 schrijft de directeur aan de ouders van verzoeker het bezwaarschrift volgens de voorgeschreven procedure te zullen afhandelen en dat zij begin september het resultaat van deze procedure mogen verwachten.

6. Vervolgens argumenteren de ouders van verzoeker in een brief aan de algemeen directeur, met afschrift gericht aan de directeur, aan de hand van een overzicht van verzoekers’ jaarresultaten onder meer :

“Alles in beschouwing genomen liggen de resultaten van de 3 rapporten met de dagelijkse werken van [verzoeker] rond de 70 %. De examens van de 1ste en 2de semester liggen lager +/- 60 %, maar als wij deze resultaten vergelijken met de gemiddelde resultaten van de klas liggen zijn resultaten 3% HOGER.”.

Zij stellen nog dat “ook de resultaten van de G.I.P., STAGE en EINDWERK goed [zijn] bevonden” en dat het “enkel bij de verdediging van zijn eindwerk in de JAVA-taal [is] dat [verzoeker] gefaald heeft”.

7. De beroepscommissie adviseert op 29 augustus 2001 eenparig “om de klassenraad in zijn delibererende functie opnieuw samen te roepen”.

8. Een beslissing van het schoolbestuur wordt niet naar voor gebracht, maar blijkbaar is de delibererende klassenraad opnieuw samengeroepen want deze beraadslaagt op 11 september 2001 en neemt dan de in voorliggende vordering bestreden beslissing om het C-attest dat aan verzoeker werd toegekend te behouden. Dit wordt met een 18 september 2001 gedateerd schrijven aan verzoeker meegedeeld, die ook een afschrift krijgt van een door de voorzitter en vier leden van de klassenraad ondertekend “individueel syntheseblad” dat de volgende motivering bevat :

- “Overwegende dat
- de tekorten van die aard zijn dat een uitgestelde beslissing niet kan verantwoord worden
 - de ouders tijdig op de hoogte gebracht werden van de evolutie naar een zwakker of onvoldoende presteren van hun zoon.
 - de ouders uitgenodigd werden op de oudercontacten en niet aanwezig waren (zie dossier)
 - de examens eenduidig en correct gecorrigeerd werden en er geen materiële vergissingen vastgesteld werden.
 - via steekproeven werd vastgesteld dat de correctie van de examens in vergelijking met klasgenoten eenduidig werd verricht.
 - de examens en de toetsen op het inhoudelijk vlak voor de bedoelde onderwijsvorm en studierichting beschouwd kunnen worden als behorend tot een ‘normaal’ niveau.
 - de normale beoordelingscriteria werden gehanteerd
 - de leerling een studiecontract had voor wiskunde en info en hiervoor onvoldoende extra inspanningen geleverd heeft.
 - de leerling geen gebruik heeft gemaakt van de hem aangeboden kansen om zich bij te werken.
 - de deliberatie van de hele klas op eenduidige wijze heeft plaatsgehad (zie klassenraaddossier)
- besluit de delibererende klassenraad C-attest te behouden”;

Overwegende dat in deze zaak de beroepsprocedure is gevolgd die is vastgesteld in de artikelen 64 en volgende van het besluit van 13 maart 1991 van de Vlaamse regering betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (hierna: het organisatiebesluit); dat deze procedure is uitgelopen op de nieuwe beslissing van de delibererende klassenraad van 11 september 2001 (en niet 18 september 2001) met toepassing van artikel 70 van het organisatiebesluit; dat de beslissing van de delibererende klassenraad van 11 september 2001 bijgevolg de te bestrijden beslissing is;

Overwegende dat luidens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden

is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende, wat de voorwaarde van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel betreft, dat het verzoekschrift hieraan alleen al voldoet door op te merken dat verzoeker zijn laatste jaar moet overzitten en zich niet kan inschrijven in het hoger onderwijs; dat het verlies van een schooljaar voorts ook het uiterst dringend karakter van de vordering verantwoordt nu, zoals verzoeker uiteenzet, het nieuwe academiejaar is begonnen; dat immers dit academiejaar te ver gevorderd zou zijn en voor verzoeker verloren dreigt te gaan indien hij eerst na het volgen van de gewone schorsingsprocedure een nieuwe beslissing van de delibererende klassenraad zou verkrijgen; dat de verwerende partij niet wordt bijgetreden in haar opmerking dat verzoeker met het instellen van zijn vordering nodeloos heeft getalmd; dat niet vaststaat wanneer verzoeker de niet aangetekende kennisgeving van 18 september 2001 of het “individueel syntheseblad” heeft ontvangen; dat verzoeker hoe dan ook ten hoogste veertien dagen heeft gewacht met het instellen van voorliggende vordering; dat aangenomen wordt dat zulks in de omstandigheden van deze zaak het uiterst dringend karakter van de vordering niet tegenspreekt;

Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat verzoeker als eerste middel de schending aanvoert van het gelijkheidsbeginsel, onder meer omdat hij in tegenstelling tot andere leerlingen geen mogelijkheid kreeg om herexamen af te leggen; dat verzoeker het schoolreglement van het K.T.A. Handelschool naar voor brengt; dat dit schoolreglement onder meer over de deliberatie verduidelijkt, eensdeels, dat de eindbeslissing van de delibererende klassenraad niet het resultaat is van een mathematische optelling van de cijfers van alle vakken op het rapport en, anderdeels, dat de delibererende klassenraad in uitzonderlijke omstandigheden kan beslissen om zijn beslissing uit te stellen en één of meer bijkomende proeven kan laten afleggen; dat verzoeker daarbij drie medeleerlingen met naam aanduidt die “wel degelijk de mogelijkheid werd geboden om een herexamen af te leggen, dit terwijl ze enkel daags na de bekendmaking ad valvas een mondeling bezwaar indienden, terwijl verzoeker onverwijld na de officiële proclamatie op legale wijze zijn bezwaren heeft kenbaar gemaakt”; dat verzoeker voorts opmerkt “dat de eindbeslissing van de delibererende klassenraad voor iedereen een bindend karakter heeft, dit terwijl de klassenraad hier duidelijk

geen rekening mee houdt en [zijn] eigen beoordeling verander[t] naargelang het [hem]zelf zint”;

Overwegende dat de verwerende partij op dit onderdeel van het eerste middel antwoordt dat de delibererende klassenraad een discretionaire bevoegdheid heeft om te oordelen over een bepaalde leerling op basis van de concrete gegevens uit het dossier van die leerling en refereert aan de rechtspraak van de Raad van State in examengeschillen, naar luid waarvan het gelijkheidsbeginsel voor de beoordeling van leerlingen als zodanig niet in rechte relevant is, aangezien de leerlingen van een zelfde klas zich tegenover elkaar niet verhouden als concurrenten voor een voordeel dat alleen aan een of aan enkelen onder hen kan worden toegekend; dat volgens haar niet door verzoeker wordt aangetoond dat de delibererende klassenraad zijn discretionaire bevoegdheid niet op degelijke, behoorlijke en redelijke manier heeft uitgeoefend; dat zij nog opmerkt dat wanneer een bepaalde leerling toch herexamens mag afleggen, dit niet het recht verleent aan alle andere leerlingen tot het afleggen van herexamens;

Overwegende dat verzoeker in een tweede middel “de schending van de motiveringswet van 29 juli 1991” aanvoert; dat hij in zijn uiteenzetting bij dit middel onder meer verwijst naar zijn rapporten en naar de motieven vermeld op het “individueel syntheseblad”; dat verzoeker door zijn uiteenzetting aantoont wel degelijk op de hoogte te zijn gebracht van de motieven van de delibererende klassenraad; dat hetgeen hij in wezen inroept niet de schending is van de formele, maar wel van de materiële motiveringsplicht; dat hij onder meer opmerkt dat de “allerlaatste verwittiging” van de school werd geformuleerd op grond van foutieve gegevens minstens voor één vak (aardrijkskunde), dat zijn ouders wel degelijk aanwezig waren op dag en uur van het vooropgestelde oudercontact, dat dit oudercontact echter niet plaatsvond en dat de gegevens niet correct zijn en elkaar tegenspreken;

Overwegende dat de verwerende partij op dit middel antwoordt dat de punten en opmerkingen op het rapport op zichzelf een afdoende motivering voor de genomen beslissing vormen; dat op 27 juni 2001 inzagerecht werd geboden aan de leerlingen en hun ouders in de examens; dat leraars noch directeur op 27 juni 2001 verzoeker of zijn ouders hebben ontmoet maar dat zij wel een gesprek met hen hadden op 28 juni 2001 en dat de vermeldingen in de schoolagenda, de mondelinge

opmerkingen die zijn gemaakt en het individueel syntheseblad op afdoende wijze de motivering weergeven;

Overwegende uit de beide middelen, het feitenrelaas en de verduidelijkingen die verzoeker geeft ter terechtzitting blijkt dat verzoeker niet betoogt dat hem onterecht een A-attest zou zijn onthouden; dat hem wel grieft dat de delibererende klassenraad hem niet, zoals andere leerlingen, het voordeel heeft geboden van een uitgestelde beslissing onder de voorwaarde van het afleggen van een bijkomende proef of ten minste niet heeft gemotiveerd waarom hij in zijn definitieve beslissing bleef bij de toekenning van het C-attest;

Overwegende dat de klacht die verzoeker heeft ingediend volgens de in het organisatiebesluit voorgeschreven procedure in essentie die voor hem niet te begrijpen weigering betreft van de delibererende klassenraad om hem een bijkomende proef te laten afleggen, dit terwijl andere leerlingen die eerst wel een C-attest kregen toch in de mogelijkheid werden gesteld bijkomende proeven af te leggen;

Overwegende dat dergelijke beroepsprocedure er in ieder geval op gericht moet zijn om de klachten en de argumenten van een verzoeker te onderzoeken en dat verzoeker een antwoord op zijn klacht moet vinden, hetzij finaal in de beslissing van de delibererende klassenraad hetzij ten minste in het advies van de beroepscommissie;

Overwegende dat de delibererende klassenraad opnieuw is samenkomen na een daartoe strekkend advies van de beroepscommissie; dat de motieven die de beroepscommissie geeft in haar advies die een nieuwe bijeenroeping van de klassenraad verantwoorden zijn “dat de tekorten van die aard zijn dat een uitgestelde beslissing kan verantwoord worden: de tekorten liggen in één vakgebied en hoofdzakelijk op het eindexamen” en “voor wiskunde heeft [verzoeker] zeer behoorlijk ingehaald”; dat uit artikel 5, § 1, van het organisatiebesluit blijkt dat de beroepscommissie terzake het al dan niet geslaagd zijn geen beslissingsbevoegdheid heeft; dat het organisatiebesluit niet bepaalt dat het resultaat van het onderzoek aan de klassenraad moet worden voorgelegd; dat uit de opbouw van de procedure echter logischerwijze volgt dat het resultaat van het onderzoek weliswaar in de eerste plaats moet dienen ter voorlichting van de inrichtende macht maar in voorkomend geval,

namelijk als die op grond van het onderzoeksresultaat beslist dat de klassenraad opnieuw dient samen te komen, ook ter voorlichting van de klassenraad zelf;

Overwegende dat de delibererende klassenraad voor zijn beslissing om het C-attest te behouden verschillende motieven opsomt; dat van de klassenraad, wil hij niettegenstaande het advies van de beroepscommissie zijn beslissing handhaven, verwacht mag worden dat hij niet alleen die beslissing als zodanig motiveert, maar ook uitdrukkelijk de redenen geeft waarom hij weigert zijn beslissing uit te stellen tot nadat bijkomende proeven door verzoeker zijn afgelegd; dat de door hem op het “individueel syntheseblad” opgesomde motieven in het licht van wat voorafgaat moeten worden getoetst aan de vraag of zij ook die redenen geven;

Overwegende dat de opmerking dat “de tekorten van die aard zijn dat een uitgestelde beslissing niet kan verantwoord worden” en dat “de deliberatie van de hele klas op eenduidige wijze heeft plaatsgehad” loutere stijlformules zijn, meer nog: dat zij precies datgene in herinnering brengen wat nader en uitdrukkelijk gemotiveerd moet worden; dat het verwittigen van de ouders over eventuele problemen noch de vraag of de ouders op een oudercontact vóór de proclamatie aanwezig waren ter zake doen om de weigering van een bijkomende proef te verantwoorden; dat de overwegingen met betrekking tot de eenduidige correctie van examens al dan niet in vergelijking met de klasgenoten of het niveau van de examens de tekorten op zich kunnen motiveren, maar geen opheldering geven over de vraag waarom, gegeven die tekorten, een bijkomende proef volgens de klassenraad uitgesloten is; dat het motief “de normale beoordelingscriteria werden gehanteerd” te vaag is om in aanmerking te komen; dat het motief dat “de leerling een studiecontract had voor wiskunde en info en hiervoor onvoldoende extra inspanningen geleverd heeft” niet lijkt te stroken met het advies van de beroepscommissie dat verzoeker “voor wiskunde behoorlijk heeft ingehaald” en met het rapport waaruit blijkt dat verzoeker bij het laatste examen wiskunde 66% behaalt tegenover een klasgemiddelde van 44%; dat tenslotte het motief dat “de leerling geen gebruik heeft gemaakt van de hem aangeboden kansen om zich bij te werken” te vaag is, afgezet vooralsnog tegenover de niet tegengesproken vaststelling van de beroepscommissie dat de tekorten van verzoeker “liggen in één vakgebied en hoofdzakelijk op het eindexamen”;

Overwegende dat de bestreden beslissing bijgevolg niet naar behoren de redenen kenbaar maakt waarom een uitgestelde beslissing met een bijkomende proef niet verantwoord is;

Overwegende dat de verwerende partij daarenboven het schoolreglement blijkt te hebben toegepast door voor bepaalde leerlingen die in aanmerking kwamen voor een C-attest te oordelen dat “uitzonderlijke omstandigheden” aanwezig waren om voor hen wel bijkomende proeven te organiseren; dat de verwerende partij wordt bijgetreden in zo ver zij herinnert aan de discretionaire bevoegdheid van de delibererende klassenraad; dat de verwerende partij ook terecht opmerkt dat het niet zo is dat een leerling zonder meer het recht heeft om herexamens af te leggen indien een andere leerling herexamens mag afleggen en dat de delibererende klassenraad oordeelt over iedere leerling op grond van de concrete gegevens van zijn dossier; dat het wel zo is dat in zoverre de verwerende partij terzake over discretionaire bevoegdheid beschikt, het feit dat zij andere leerlingen anders heeft behandeld een aanwijzing kan leveren dat zij ten aanzien van verzoeker haar discretionaire bevoegdheid niet naar behoren heeft uitgeoefend, zoals de Raad van State overigens ook vroeger en reeds meer bepaald in de door de verwerende partij aangehaalde rechtspraak heeft gesteld; dat te dezen verzoeker in zijn klacht vragen stelt over de op de deliberatie gestelde normen; dat verzoeker in essentie inzicht wenst in de “uitzonderlijke omstandigheden”, ten einde te kunnen verifiëren of de verwerende partij de regels die zij zichzelf heeft opgelegd in haar schoolreglement wel op behoorlijke wijze heeft toegepast ten aanzien van hemzelf; dat het op grond van die klacht is dat de beroepscommissie tot haar advies komt om de delibererende klassenraad terug samen te roepen; dat vooralsnog wordt aangenomen dat in die omstandigheden van de verwerende partij ook verwacht mag worden dat zij zich over die vraag nader verantwoordt; dat de aangehaalde motieven hierover in het geheel geen opheldering verschaffen;

Overwegende dat de besproken onderdelen van het eerste en het tweede middel ernstig zijn;

Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 11 september 2001 van de delibererende klassenraad van het zesde jaar informatica van het Koninklijk Technisch Atheneum 'Handelschool' te Aalst waarbij aan Jona DE SMEDT een oriënteringsattest C wordt toegekend.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zestien oktober 2001, door :

de H.	G. VAN HAEGENDOREN,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

G. VAN HAEGENDOREN.